

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

Kršenje ljudskih prava i demokratije

Sistem za rano upozoravanje

Newsletter No.12

1. *Amnesty International* izdala je izveštaj za 2008. godinu – *Stanje ljudskih prava u svetu* koji sadrži sveobuhvatan pregled stanja u ovoj osetljivoj oblasti za skoro sve države i teritorije u svetu. Izveštaj i ove godine posvećuje Srbiji odvojen deo koji sadrži kritičke zamerke na stanje ljudskih prava i praksu u ovoj zemlji, sa posebnim osvrtom na sledeće probleme:
- Vlada Republike Srbije nije uspela da pregovorima dođe do rešenja za pitanje statusa Kosova i sa njime povezanim problemima u pogledu ljudskih i manjinskih prava;
 - Nekažnjavanje ratnih zločinaca;
 - Neostvarivanje potpune saradnje sa Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ);
 - Nesprovođenje istrage i konkretnih koraka u slučaju posmrtnih ostataka 900 Albanaca ubijenih na Kosovu tokom devedesetih godina i transportovanih u Srbiju u hladnjačama kako bi bili sahranjeni u blizini Beograda.
 - Diskriminacija manjina u Srbiji;

Deo izveštaja koji se odnosi na Srbiju možete pogledati putem sledećeg linka:

<http://thereport.amnesty.org/eng/regions/europe-and-central-asia/serbia>

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

2. Politika¹, beogradski dnevni list sa dugom tradicijom (osnovan 1904. godine) i reputacijom ne samo zbog značajnog stepena profesionalnosti, već i nepogrešivog smisla njenih urednika da se ne udaljavaju od političke linije aktuelne vlade, svoje stranice otvara i za doprinose autora koji svesrdno podržavaju vladajuću "patriotsku" homogenizaciju i u tom smislu ne skrivaju svoj radikalni antievropski stav i velik stepen netolerancije prema pojedincima, grupama, organizacijama ili institucijama koje imaju drugačije mišljenje o gorućim temama u srpskoj politici.

U svom komentaru od 28. maja pod nazivom "Majmunaska posla", tobož sa namerom da zaokruži utiske o takmičenju za *Pesmu Evrovizije* u Beogradu, koja se održala ranije te nedelje, **S. Stojićević**, kolumnista *Politike*, pokrenuo je bespoštedan napad zbog prisustva LGBT populacije na *Evrosongu*, suprotstavljajući se navodnoj nameri da "pretvore u normalno nešto što nije normalno", koristio je ovaj deo atmosfere oko takmičenja da osudi svaki uticaj koji dolazi iz Evrope i razvijenog sveta.

Veliki broj LGBT organizacija i organizacija koje se bave ljudskim pravima osudio je ovakav govor mržnje, ali *Politika* se nije potrudila da registruje protest a kamoli da reaguje.

3. Žene čine 51,4% populacije u Srbiji, dok su u posedu svega 29.7% uknjiženih nekretnina. Od osoba koje su napustile zaposlenje, 80% čine žene, a od ovog procenta 98% čine osobe čije je jedino zaposlenje održavanje kuće (domaćice). Žene zauzimaju 30.5% menadžerskih i vodećih položaja u kompanijama i institucijama: od tog procenta 20.8% je na pozicijama menadžera kompanija i 14.3% je na položajima predsedavajućih u upravnim odborima. Samo u 27% domaćinstava žene su predstavljene kao glava kuće. Iako postoje brojna svedočanstva o tome da su žene manje plaćene od muškaraca za isto radno vreme i posao, ne postoji adekvatna statistika niti mehanizam za promenu takvog stanja. Državna *Strategija za ravnopravnost polova* je više lista želja nego što predstavlja skup efikasnih mera koje se moraju sprovesti u cilju rešenja ovog problema, što predstavlja ozbiljnu prepreku na putu modernizacije Srbije.

4. U intervju za dnevni list "Danas" od 30. maja, **Doris Pack**, članica Evropskog parlamenta i šefica Delegacije Evropskog parlamenta za jugoistočnu Evropu, odgovorila je na pitanje o situaciji u Srbiji u svetlu parlamentarnih izbora od 11. maja i o mogućnosti

¹ *Politika* predstavlja jednu od medijskih kuća koje su, suprotno zakonskim obavezama i evropskim standardima, još uvek u većinskom vlasništvu države: dok je izdavačka kuća "Politika" u vlasništvu države, državnih banaka, penzijskih fondova i ustanova, dnevne novine pripadaju *Politika Novine i Magazini (PNM)*, u vlasništvu podeljenom 50-50 između *Politike* i nemačkog medijskog konglomerata WAZ (*Westdeutsche Allgemeine Zeitung*), prilikom čega je *Politika* zadržala punu autonomiju u oblikovanju i vođenju uređivačke politike.

YUCOM

Komitet pravnik za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

ulaska *Socijalističke partije Srbije* (SPS – osnovane 1990.godine od strane **Slobodana Miloševića**) u koaliciju sa *Demokratskom strankom* (DS) čiji predsednik i premijer Srbije je bio **Zoran Đinđić** na koga je izvršen atentat 2003. godine. Tom prilikom rekla je: "Socijalisti, koliko sam ja upućena, u periodu predizbornih kampanja i posle izbora, nisu imali antievropsku izjavu ili se protivili Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju. **Ne treba gledati unazad**². Ako su se socijalisti zaista promenili, kao što izgleda, i ako je to najbolja opcija za formiranje proevropske vlade u Srbiji, onda gospodin Boris Tadić i Demokratska stranka treba s njima da formiraju vladu."

5. Boris Tadić, predsednik Republike Srbije, rekao je u svom obraćanju diplomcima *Vojne akademije* tokom *vojne vežbe Diplomac 2008*: „Vojska predstavlja ključni faktor za stabilnost moderne države.” Predsednik nije spomenuo demokratske institucije, vladavinu prava, obrazovanje ili druge "faktore" od ključne važnosti za stabilnost bilo koje države, uključujući i Srbiju.

6. Lokalni izbori od 11. maja doveli su do novog odnosa snaga u Skupštini Beograda, koja se ogleda u koaliciji SPS, SRS i DSS. Međutim izborni proces nije okončan: iako su zakonski propisi (Zakon o lokalnim izborima, član 56) izričiti da sednicu gradske skupštine saziva predsednik skupštine iz prethodnog saziva u roku od 15 dana od dana objavljivanja rezultata izbora, konstitutivna skupština grada Beograda je zakazana tek za 14. juli. Iako predstavnici *Demokratske stranke* i čelnici grada Beograda pokušavaju da nategnutom legalističkom argumentacijom uvere da imaju pravo da zakažu skupštinu ovako kasno, jasno je da se ovde radi o političkoj interpretaciji zakona kako bi se ostvarila željena većina u skupštini grada. Takvo ponašanje - bez obzira na slaganje ili neslaganje sa političkim postulatima pojedinih stranaka - ni dugoročno ni kratkoročno nije dobro za razvoj demokratije u Srbiji.

7. Izjava ministra inostranih poslova **Vuka Jeremića** na zagrebačkoj Konferenciji o regionalnoj saradnji, u kojoj se osetljiva pitanja vezana za zločine učinjene tokom balkanskih ratova 1990tih godina neodgovorno politizuju i instrumentalizuju u dnevno-političke svrhe, a zatim i zahtev potpredsednika Vlade **Božidara Djelića** za razrešenje izveštača EP za Balkan **Jelka Kacina**, predstavljaju nov doprinos pogoršavanju odnosa u

² Bez obzira na potrebu formiranja proevropske vlade u koju socijalisti kao manje zlo moraju da udju da bi se formirala većina, smisao je istinska promena socijalista i njihovo odricanje od politike **Slobodana Miloševića**, a ne politika zaborava koju zagovara ne samo **Doris Pack**, nego i velik broj partija iz koalicije za evropsku Srbiju i njihovih koalicionih partnera.

Napomena: Ovu rečenicu **boldirao** EWS tim.

YUCOM

Komitet pravnika za ljudska prava / Lawyers' Committee for Human Rights
17 Svetogorska Street, 11000 Belgrade, Republic of Serbia Tel/Fax: +381 11 33 44 235; 33 444 25; 3238 980
e-mail yucomoffice@gmail.com
www.yucom.org.yu

regionu. Postavlja se pitanje da li i zašto su ove dve sinhronizovane izjave date baš u trenutku kad se Srbija nalazi na raskrsnici - Evropa ili ne - i kad se za ulazak Srbije u EU najviše zalažu upravo Slovenija i Hrvatska.

Prognoza:

Ukoliko se dugoročna stabilnost Srbije – koja je moguća samo ako se ozbiljno i iskreno pristupi njenoj modernizaciji u evropskim okvirima – žrtvuje kratkovidim političkim kalkulacijama, neće samo dalje gomilati unutrašnji ekonomski, politički i bezbednosni problemi: ugrožena će biti i regionalna stabilnost.

